

Tárgy: Beszámoló a Békés Városi Jantyik Mátyás
Múzeum 2013-ben végzett munkájáról

Előterjesztő: Sápiné Turcsányi Ildikó igazgató,
Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum

**Véleményező
bizottság:** Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság

Sorszám: III/5.

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testületének 2014. május 29-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 420/2013. (XII. 12.) határozatával jóváhagyta a 2014. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint a Képviselő-testület a 2014. májusi ülésén tárgyalja meg a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum működéséről szóló beszámolót.

Sápiné Turcsányi Ildikó, a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum igazgatója elkészítette a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum működéséről szóló beszámolót, melyet az előterjesztéshez mellékelten terjesztünk a T. Képviselő-testület elé.

Kérem az anyag megvitatását, és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum 2013-ban végzett munkájáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Határidő: értelem szerint

Békés, 2014. május 20.

Izsó Gábor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Beszámoló
A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum
2013-ban végzett munkájáról

I. Bevezetés

A 2013. 1. 1-én életbe lépő, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról 2012. évi CLII. Törvény a muzeális intézmény fogalmát, feladatait az alábbiakban határozta meg:

42. § (1) A múzeum a kulturális javak tudományosan rendszerezett gyűjteményeiből álló muzeális intézmény, amely a kulturális javakat és a szellemi kulturális örökség elemeit tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal gyűjti, megőrzi, feldolgozza, kutatja és kiállítja, továbbá egyéb formákban közzé teszi. Tevékenységével elősegíti a természeti, társadalmi, művészeti, kulturális és tudományos összefüggések kutatását, megértését, nyomon követi azok jelenkori változásait és folytonos művelődésre ösztönöz.

(2) A múzeum feladata a működési engedélyében meghatározott gyűjtőkörébe tartozó kulturális javak

a) gyűjteménygondozása, ennek keretében azok

aa) gyarapítása,

ab) nyilvántartása,

ac) állományvédelme,

b) tudományos feldolgozása és publikálása,

c) hozzáférhetővé tétele, ennek keretében

ca) állandó és időszakos kiállítások rendezése,

cb) közművelődési és múzeumpedagógiai programok és kiadványok biztosítása,

cc) a kulturális javak digitalizálása,

cd) a kutatási tevékenység biztosítása.

A törvény **95/B. § (9)** pontja megszabja továbbá, hogy a muzeális intézmény az éves munkatervét és éves munkájáról szóló beszámolóját gyűjteményfejlesztéssel, gyűjteményfeltárással, kutatással, műtárgyvédelemmel, szolgáltatással, bemutatással kapcsolatos szakmai mutatók alapján készíti el.

Intézményünk 2013-ban 2 pályázatot adott be a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumához, melynek eredményeként 583.000,- Ft-ot nyertünk:

- Ilyen volt – Ilyen lett c. kiállítás megrendezésére és kiállításvezető megjelentetésére 300.000,- Ft
- A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum „Nagyház” épületének és Textilraktárának komplex fertőtlenítése és kártevő-mentesítésére 283.000,-Ft. (Az utóbbi nyertes pályázat megvalósítása áthúzódott 2014-re.)

Intézményünk működését 2013-ban minisztériumi támogatás is segítette. A megyei múzeumi szervezetek megszűnésekor a települési önkormányzatok fenntartásába került múzeumok működéséhez az EMMI 13/2013 (II. 14) rendelete 1. melléklete szerinti vissza nem térítendő támogatást nyújtott. A rendelet <http://jab.complex.hu/12>. §-a alapján további együttesen összesen 135,3 millió forint támogatást (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) igényelhettek azok a települési önkormányzatok is, amelyek 2013. január 1-jét megelőzően is múzeumot tartottak fenn és erre a feladatra 2013. évben legalább 1 millió forint támogatást biztosítanak saját költségvetésükből. Feltétel volt továbbá, hogy támogatás csak olyan múzeum fenntartásához igényelhető, amely 2011. évre vonatkozóan teljesítette az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló 288/2009. (XII. 15.) Korm. rendeletben meghatározott statisztikai adatszolgáltatási (a továbbiakban: statisztikai adatszolgáltatás) kötelezettséget.

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum által megadott adatok alapján Békés Város Önkormányzata március 28-án benyújtotta igénylését, melynek elbírálása a már említett, a mindenkori Minisztériumnak leadott statisztika alapján megtörtént. A statisztikában foglalt látogatólétszám, gyűjteményi anyag mennyisége és az elvégzett szakmai munka mutatószámai szerint arányosítva, a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum **10 845 984,- Ft** vissza nem térítendő támogatást kapott. Az összeget december 31. határrappal, szigorúan meghatározott feltételekkel, múzeumi szakfeladatra költhettük el.

13/2013. (II. 14.) EMMI rendelet alapján kapott összeg felhasználása:	
a) a 910201 Múzeumi gyűjteményi tevékenység	
– Minisztériumtól kért írásos állásfoglalás alapján ezen a szakfeladaton a legnagyobb összeget (kb. 4,5 millió Ft) a Bérház galambmentesítésére költöttünk, ezen kívül műtárgyvédelmi feladatokat oldottunk meg.	4.965.545,-Ft

b) a 910202 Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység	
– Szakkönyvek vásárlása, kiadványok és városi falinaptár finanszírozása, Békési Téka kiadványsorozat néhány keresett kötetének utánnomása	2.687.084,-Ft
c) a 910203 Múzeumi kiállítási tevékenység	
– Papíryanagok, nyomtatókazetták, színes lézernyomtató, kiállítási bakák, dobogó, vászon	1.111.942,-Ft
d) a 910204 Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység	
– Interaktív tábla, meghívók, plakátok	2.094.056,-Ft
Mindösszesen:	10.858.627,-Ft

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum ez évben is igyekezett eredményesen együttműködni a városi oktatási és kulturális intézményekkel, több programunk csatlakozott pl. a Tavasz Fesztiválhoz (kiállítás megnyitó), a BÉTAZEN-hez (zenei előadások), valamint a Madzagfalvi Napokhoz (kiállítás). Kiállításaink sorában különösen kiemelkedő volt a látogatottsága az „Ilyen volt – Ilyen lett” című, Békés város elmúlt 40 évét bemutató tárlatnak és a „Tisztelet az Alkotóháznak - 2013” címmel, a Kecskeméti Textilművészeti Alkotóműhely kiállításának. Folytattuk a városházi kiállítások rendezését, illetve a Madzagfalvi Napok alkalmából 75 éves múzeumunkról egy kisebb időszaki kiállítás bemutatására nyílt lehetőségünk a Kulturális Központ aulájában.

A városi társintézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal közösen több igen jelentős kulturális rendezvényt valósítottunk meg:

- Nefelejcs Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesülettel: május 11-én Nefelejcs Vigalom, szeptember 28-án Tökmulatság a Tájházban, április 6-án Nefelejcs díj átadása a Békési Galériában.
- BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben zenei előadások a Békési Galériában: július 1-én Budapest Saxophone Quartet koncertje és július 5-én a Sonus Ütőegyüttes hangversenye.
- A Kecskeméti Gábor Kulturális Központ és az ICOMOS szervezésével bográcslás a Népi Építészeti Tanácskozás résztvevőinek a Tájházban szeptember 27-én.
- A Békési Városvédő és Szépítő Egyesülettel és a Békés Városi Püski Sándor Könyvtárral közösen szervezett helyismereti vetélkedő, melyet ez évben „40 éve város Békés” címmel, a legutóbbi várossá nyilvánítás 40. évfordulója jegyében írtunk ki. A

szervezők terve, hogy várostörténeti vetélkedőnk hagyománnyá váljon, ennek érdekében minden évben az aktuális legfontosabb jubileum címével kívánjuk meghirdetni.

II. Személyi, szervezeti helyzet

Feladatainkat a meghatározott létszámmal (3 fő teljes és szeptembertől 1 fő részmunkaidős szakalkalmazott és 5 fő részmunkaidős üzemviteli alkalmazott) oldottuk meg, munkánkat az Önkormányzat közcélú munkások kirendelésével segítette. Partnerként 1 fő munkavállalót fogadtunk decembertől a Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében.

Három alkalommal tartottunk összmunkatársi értekezletet, egyébként a szakmai feladatokat, napi-heti rendszerességgel beszéltük meg.

III. Gyűjteményi munka

1. Gyűjteménygyarapítás

Néprajz: Ez évben összesen 30 néprajzi tárgy került az intézményhez, Bíró Mária (10 db) és Szabó Sándor (20 db) ajándéka

Régészet: szarmata és törökkori kerámiatöredékek Békés 95. lelőhelyről (Csatárkert, Molnár Imre)

Történet: a békési sport történetével kapcsolatos dokumentumok

2. Nyilvántartás

Néprajz: 17 db néprajzi tárgyat leltározott **Nagyvárad-Domokos Anikó** néprajzos muzeológus

3. Gyűjteményrendezés, revízió, kölcsönzés

- - 2012. szeptember 5-én állt munkába intézményünkben **Domokos Anikó** néprajzos muzeológus, aki szeptember első felében megkezdte a Néprajzi Gyűjtemény revízióját a Nagyház padlásterében **Szalontai Gizella** restaurátor munkatárssal együtt, a revízióval egyszerre rendezve a gyűjteményt is. Ezt a munkát a hideg időjárás beálltával október végén megszakították, és a következő 2013. évben a kedvező hőmérsékleti körülmények idején, tavasszal tudták folytatni. Munkatervük szerint a revíziós munkálatokat az év végére kívánták befejezni, ám időközben szembesültek a szükségesetlenséggel, hogy a tárgyak számára meg kell teremteni a műtárgyvédelmi szempontból is megfelelő környezetet. A tárgyak fizikai rendezése és rendbetétele zömében megtörtént, a leltári adatrögzítésre részlegesen került sor. A Nagyház padlásterében hátralévő munkát átcsoportosították a 2014. évre. Az új tároló polcokat tárgytípusonként csoport-

tosítva igyekeztek feltölteni. A tárgy típusokat az egyes tárgyak anyaga, vagy használati funkciója szerint határozták meg.

- A **Galéria textilraktár**ában a 2012. év novemberében megkezdett revíziós és rendezési munkákat is folytatták, a textilek típusait elsősorban használati funkciójuk, méretük, illetve anyaguk szerint határozták meg, és ennek megfelelően csoportosították. A gyűjtemény revízióját és újbóli szekrényekbe rendezését típus szerinti sorrendben végezték. A raktár-rendezés alkalmával a textiltárgyakat egyenként elővették, átnézték, megtisztították (portalanították) és minden egyes darabról leltári számos fényképes dokumentációt készítettek a digitális nyilvántartás számára. A Galéria Textilraktárában lévő textilgyűjteményben mintegy 695 db néprajzi textil található, amelyek revízióját az év első felében sikeresen befejezték.
- A **Tájházban** lévő állandó néprajzi kiállítás 415 db tárgyának revíziója is befejeződött.

5. Műtárgyvédelem

Szalontai Gizella szilikát-restaurátor a múzeum minden egységére kiterjedő műtárgyvédelmi stratégiát dolgozott ki, aminek megvalósításában Nagyvárad-Domokos Anikó néprajzos muzeológus és a takarító személyzet is részt vállalt. Itt szeretnénk megköszönni az önkormányzattól kapott segítséget a fizikai munkákra, pakolásokra, szállításokra küldött közmunkások személyében. Elkezdték a preventív műtárgyvédelemhez szükséges műtárgykörnyezet; a tisztaság, a rend kialakítását mind a Nagyház földszinti és kétszintes padlásán lévő raktárhelyiségekben, mind a Galéria textilraktárában. (Itt zárójelben, de megemlítenénk, hogy a Nagyház műtárgyak tárolására a jelenlegi állagvédelmi követelmények szerint nem lenne alkalmas, mivel az egész épület fűtetlen, a nyílászárók rosszul záródnak, nem jól szigetelnek, a klimatikus viszonyok szinte szabályozhatatlanok.)

A **Nagyházban**, a földszinti két raktárhelyiség volt a legelhanyagoltabb, ahol eltávolították és selejtezték a nem odavaló dolgokat, a két helyiséget a munkatársakkal együtt saját kezűleg – „Magad uram, ha szolgád nincs!” jelmonddal kimeszelték.

A padlás alsó szintjén megkezdték a tárgyak portalanítását, egy korábbi pályázaton nyert Salgó állványokon való elrendezésüket. A régi, tárolásra elavult és még el nem bontott faanyagú polcokat eltávolították (kivéve a kerámia tárgyakra elhelyezésére szolgáló polcokat). Ezzel teret nyertünk a nagyobb méretű tárgyak (szekrények, sublótók, festett ládák stb.) elhelyezésére, amik eddig körben a fal mellett voltak elhelyezve. A cél az volt, hogy a falak mentén, azokhoz támasztva ne legyenek tárgyak elhelyezve, ezáltal a tároló polcokkal berendezett raktártér

körbejárható és átlátható legyen, a műtárgyak egyrészt megközelíthetőek, hozzáférhetőek legyenek, másrészt amennyi csak lehetséges, a polcokon kerüljön elhelyezésre.

A padlás felső szintjén is minden egyes tárgyat megtisztítottak és tárgytípusonként csoportosítva elrendezték a padozaton, mert itt nincsenek tároló állványzatok. A már elrendezett tárgyakat molinó vászonnal és légáteresztő fóliával védjük az újbóli porosodás ellen.

Nemcsak a tárgyakat tisztítottuk meg tehát a gyűjteményrendezés során, hanem az egész padlásteret, a falakat, a gerendákat is. Ezzel intézményünket nagy kiadásoktól mentesítettük, mert ha ezeket a munkákat erre szakosodott takarítócéggel végeztetjük, akkor milliós nagyságrendű kiadásokról számolhatnánk be.

A **Galéria textilraktárának** revíziós munkája során első lépésként általános takarítását végeztek el a takarító személyzettel, valamint csapdák és molyirtók kerültek kihelyezésre itt is, akárcsak a Nagyházban. A múzeum folyosóján található kihasználatlan fiókos fém szekrény igénybevételeivel és vásárolt mobil, fóliaborítású, zárható ruhaállványokon valamennyi textil sikerült pormentes helyen, szekrényekben elhelyezni. A nyár folyamán sikerült önerőből a helyiség tisztasági festését is elvégeztetni helyi kisiparossal.

A **Tájház** tárgyi anyagának revíziója során a rovarfertőzött fatárgyakat rovarölő szerrel kezelték, konzerválták. A nyári tábor előtt az épület állagvédelme szempontjából fontos tatarozását, fertőtlenítő meszelését sikerült elvégeztetni. Az udvaron levő, a közvetlen időjárási hatásoknak kitett szekereket ponyvával takarták le a tél beállta előtt és a múzeum zárva tartása idejére.

Az **NKA közgyűjtemények számára kiírt pályázatának** keretén belül állományvédelmi szolgáltatásra pályáztunk, ehhez a pályázat szakmai tervét **Szalontai Gizella** szilikát-restaurátor dolgozta ki. A sikeres pályázatnak köszönhetően az 2014. év első felében a megítélt támogatási összeg segítségével megvalósul a Nagyház épületének és Textilraktárnak komplex, gázosítással végzett fertőtlenítése és a kártevőktől mentesítése.

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeumban nyilvántartott gyűjteményi anyag

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel)

Régészet	6137 db
Helytörténet	1972 db
Numizmatika (lezárt gyűjtemény)	1178 db
Néprajz	4760 db

Képzőművészet (lezárt gyűjtemény)	211 db
Iparművészet (lezárt gyűjtemény)	45 db
Eredeti, forrásértékű történeti dokumentum	18749 db
Eredeti, forrásértékű archív fotó	8325 db
Adattári fotó	1406 db
Adattári dokumentációs egység	357 db
Könyvtári gyűjtemény	3470 db

IV. Tudományos tevékenység

2. Összefoglalók, tanulmányok, egyéb

- Megjelent dolgozat:

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- „Ilyen volt – Ilyen lett” címmel a Békési Téka 49. száma, 3 ív terjedelemben

- Megjelent kisebb ismeretterjesztő írások

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- „A 460 éves békési gimnázium nagy korszakai” In: „Magvetés” Református konferencia Békés, előadások (2008-2013) 147-157. p.
- „Jubiláló középületünk, a 110 éves Városháza” Békési Újság Kalendáriuma 2014. 64-75. oldal
- „120 éve hunyt el Kossuth Lajos, Békés város első díszpolgára” Békési Újság Kalendáriuma 2014. 128-137. oldal
- „Hepp Ferenc életútja” Békési Újság Kalendáriuma 2014. 148-153. oldal

- Saját kiadvány, szerkesztés

- 2013-ban a **Békési Téka** sorozat 3 kötete jelent meg:

Farkas Lászlóné: 110 éves Békés első községi iskolája, 47. szám

Nagy Ferenc és Nagy Imre államminisztere: B. Szabó István, a kiszegza politikus, 48. szám

S. Turcsányi Ildikó: Ilyen volt – Ilyen lett, 49. szám

A 47. és 49. szám szerkesztői teendőit **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus látta el, utóbbi kiadvány az azonos című kiállításra a Nemzeti Kulturális Alap-programtól nyert pályázati forrásból valósulhatott meg.

- Kiállítási forgatókönyv

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- „Ilyen volt – Ilyen lett” c. kiállításához (22 oldal), Békési Galéria, Kisterem, nyílt november 23-án
- „60 éve hunyt el Veress Endre történétíró” c. kiállításához (12 oldal), Városháza, emeleti folyosó, nyílt április 25-én
- Készülőben:
 - S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus:
 - Folyamatban van a Békéscsaba-Repülőtéren feltárt szarmata temetőrészlet tudományos feldolgozása
 - **Nagyvárad-Domokos Anikó** megkezdte a „*Kenderből és lenből házivásznat*”, avagy *hogyan készül a Kisvakond nadrágja*” című kiállítás pénzügyi támogatása céljából, a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumának múzeumi időszakos kiállításokra irányuló pályázatában való részvételhez a dokumentáció elkészítését.

7. kutatószolgálat

Múzeumunk munkatársai ebben az évben is több egyetemi szakdolgozat írásához adtak segítséget, Nagyvárad-Domokos Anikó dokumentumok kikeresésével segítette a Csökmői Hagyományőrző Egyesület kutató munkáját a csökmői sárkányhúzással és Csuba Ferkóval kapcsolatosan.

V. Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

2. Kiállítások

Időszaki kiállítás:

Békési Galéria - Kisterem

- „Angyali” kiállítás a Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület rendezésében (áthúzódó 2012-ről)
- „A hímzés bővületében”, Lukács Eszter 40 éves jubileumi kiállítása, megnyitotta Pál Miklósné (március 09. – június 12.)
- „ÉLET·JEL·KÉPEK” Beliczai Mária szobrászművész 30 éves jubileumi kiállítása (június 22. – november 12.)
- „Ilyen volt – Ilyen lett” című várostörténeti kiállítás, megnyitotta Izsó Gábor, Békés város polgármestere (november 23. – áthúzódó 2014-re)

Békési Galéria – Nagyterem

- „Radikális eklektika és tengerből feltörő látomásvilág” címmel Urszinyi Mária képei Hajdú László magángyűjteményéből (áthúzódó 2012-ről)

- „Tisztelet az Alkotóháznak 2013”, a Kecskeméti Textilművészeti Alkotóműhely művészeinek kiállítása, megnyitotta Czebulá Anna művészettörténész (június 29. – szeptember 30.)
- „25 éves a FAMME”, megnyitotta Mészáros Zsuzsanna (október 05. – áthúzó-dó 2014-re)

Kihelyezett kiállítások

Polgármesteri Hivatal

- „A 460 éves békési gimnázium nagy korszakai” (áthúzó-dó 2012-ről)
- „60 éve hunyt el Veress Endre történetíró”, rendezte és megnyitotta **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus (április 25. – szeptember 23.)
- „Tudsz-e Tarhosért lelkesedéssel dolgozni?” (Dr. Gyarmath Olga 1923 – 2007), megnyitotta **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus (szeptember 26. – áthúzó-dó 2014-re)

Kulturális Központ

- „75 éves a békési múzeum” – Madzagfalvi Napok, rendezte **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

A kiállítások szervezésével kapcsolatos teendőket, amelyekhez igyekeztünk színvonalas meghívókat, plakátokat is készíttetni, **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus és **Egri Tünde** közművelődési munkatárs látta el, a technikai kivitelezést (bontás, rendezés, esetenként anyagválogatás, szállításhoz csomagolás, stb.) **Egri Tünde** végezte a múzeum szakalkalmazottaival és üzemviteli alkalmazottaival közösen. A kiállításokról, megnyitókról és egyéb közművelődési eseményekről az adattár számára fotódokumentációt készítettünk.

3. Múzeumi óra

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus múzeumi óra sorozatot hirdetett általános és középiskolások részére az alábbi témákban:

1. Békés területének története a kezdetektől

tematikus tárlatvezetés az „Évszázadok viharában” című állandó kiállítás (Nagyház, Széchenyi tér 6.) régészeti és történeti részében

2. A neolitikus forradalom

Power Point programmal kísért előadás és ”tapogató” múzeumi óra a Galéria (Széchenyi tér 4.) karzatán, a povádzugi leletmentés régészeti anyagának felhasználásával

3. A régész munkája

Power Point programmal kísért előadás, melyet helyben az iskolákban, projektorral ellátott teremben tart

4. A honfoglaló magyarok régészeti hagyatéka

Power Point programmal kísért előadás, melyet helyben az iskolákban, projektorral ellátott teremben tart

5. Kérdések a békési várról és az azt körülvevő középkori településről

Power Point programmal kísért előadás, melyet vagy a Galéria (Széchenyi tér 4.) közművelődési szobájában, vagy helyben az iskolákban, projektorral ellátott teremben tart, azonban csak erősen érdeklődő kiscsoportoknak (szakkör, fakultáció) ajánlott.

6. Piramisok itt és ott

Power Point programmal kísért előadás, melyet vagy a Galéria (Széchenyi tér 4.) közművelődési szobájában, vagy helyben az iskolákban, projektorral ellátott teremben tart.

A meghirdetett rendhagyó történelem órák keretében a 3. témából 1 (január 29.) a SZKIRG, a 4. témából 3+3 (január 31.) a Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola, a 6. témából 4 (június 10-14.) a SZKIRG osztályai számára tartott rendhagyó múzeumi foglalkozást.

5. Egyéb

Nyári tábor

Július 22-26. között a tájházban „Gombold újra” címen, Balog Gáborné vezetésével tartottuk meg a múzeumi nyári tábort, amelyet a sokszínűség jegyében hirdettünk meg.

Múzeumok Világnapja (május 18.)

Iskolai csoportok számára szerveztünk múzeumi foglalkozásokat Szalontai Gizella szilikát-restaurátor vezetésével „**Múzeumi műtárgyvédelem és restaurálás – Betekintés a kulisszák mögé**” címmel. A program vetítettképes előadásból, kerámiarestaurálási bemutatóból és a műhelyfogások gyakorlati foglalkozáson való kipróbálásából állt össze. Összességében 3 iskolai csoport, mintegy 80 gyermek látogatott el a program során a Galériába.

Békés Megyei Múzeumok Juniálisa (június 6.)

A békéscsabai Munkácsy Emlékházban megtartott rendezvényen múzeumunk kiadványait, kiállításait és múzeumpedagógiai programjait népszerűsítettük, valamint iskolás

csoporthoz számukra a békési helyi nevezetességekkel kapcsolatos játékos feladatokkal szolgáltunk.

Múzeumok Éjszakája (június 24. Szent Iván éjszakája)

2012-ben csatlakoztunk először az országosan immár hagyománnyá vált nyári programhoz. Az országos rendezvénysorozatban 2013-ban is részt vett múzeumunk. Ennek keretében múzeumpedagógiai foglalkozást tartottunk, ennek reklámozására saját kezűleg készítettük el a múzeum épületére kifüggesztett molinót. A program alkalmával nyílt meg a délutáni órákban a *Kecskeméti Textilművészeti Alkotóműhely* textilkiállítása. Az ehhez kapcsolódó, éjszakába nyúló kézműves foglalkozáson a múzeumlátogatók a textil kiállítás témájához szervesen illeszkedő kézi textildíszítéssel, azaz a batikolás technikájával ismerkedhettek meg és gyakorolhatták azt. A programot szép számmal látogatták óvodás kortól az idősebb korosztályig, és jó hangulatban, nem lankadó érdeklődés mellett telt az éjszaka.

„Itthon vagy! – Magyarország szeretlek!”

A szeptember 28-29-én zajlott országos rendezvénysorozatba intézményünk is bekapcsolódott, ennek keretében vállaltuk, hogy ezen a hétvégén ingyenesen fogadjuk a látogatókat. Kompensációként 100.000,-Ft térítést biztosított számunkra az EMMI.

Múzeumok Őszi Fesztiválja

Az október végén rendezett országos rendezvénysorozatban múzeumunk is részt vett, a 7 témából kettőt hirdettünk meg. A „Tárgydoktor rendel!” elnevezésű programban résztvevő látogatók egy adott műtárgy restaurálásának rejtjelmeibe pillanthattak be, **Szalontai Gizella** szilikát-restaurátor vetítettképes előadással mutatta be egy szarmata sírból feltárt római üveg pohár restaurálását. A „Sétálj, gyalogolj, bringázz velünk” elnevezésű programban **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus tartott „Fedezd fel városod! Történelmi épületek a főtéren” címmel városi sétát.

Kolbászfesztivál (október 27.)

A XVII. Csabai Kolbászfesztivál családi napján Békés vendégváros fősátorban felállított standjánál múzeumpedagógiai kézműves foglalkozást tartottunk. A „békési madzagos” hagyomány kapcsán a kenderzsineg különféle felhasználását gyakoroltattuk.

VI. Szakmai és társadalmi kapcsolatok

1. Továbbképzés, konferenciák

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- résztvett a Kecskeméti Gábor Kulturális Központban február 6-án tartott Kecskeméti Gábor Emlékkonferencián

Nagyvárad-Domokos Anikó néprajzos muzeológus és **Szalontai Gizella** szilikát-restaurátor:

- Állományvédelmi továbbképzésen vettek részt Budapesten május hónapban, amit a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság a Petőfi Irodalmi Múzeummal közösen szervezett.

- A Paksi Képtárban „Múzeum, mint tantárgy – megújuló múzeumok és iskolarendszer” címmel rendezett Országos Konferencián vettek részt októberben.

2. Szakmai kapcsolatok

- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus támogatóként résztvesz a Békési Helyi Értéktár munkájában

- A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum, mint társrendező résztvett a Békési Városvédő és Szépítő Egyesülettel és a Békés Városi Püski Sándor Könyvtárral közösen szervezett helyismereti vetélkedőben, melyet ez évben „40 éve város Békés” címmel, a legújabbkori várossá avatás 40. évfordulójának jegyében írtunk ki. A szervezők terve, hogy a várostörténeti vetélkedő hagyománnyá váljon, ennek érdekében ezután is minden évben az aktuális legfontosabb jubileum címével kívánjuk azt meghirdetni.

Társintézményekkel és társszervezetekkel folyamatos együttműködésünk során az alábbi rendezvényeknek adtunk helyet a múzeumhoz tartozó létesítményekben:

Békési Galéria

- 03. 08. KÉSZ békési szervezetének műsoros estje
- 04. 06. Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület: Nefelejcs díj átadása
- 04. 09. Békés Városi Püski Sándor Könyvtár által rendezett Városi szavalóverseny 7-8. osztályosok számára
- 05. 29. BÖTYE összejövedele
- 07. 01. BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben zenei előadás: Budapest Saxophone Quartet koncertje
- 07. 05. BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben zenei előadás: Sonus Ütőegyüttes hangversenye
- 11. 09. Békési Református Gyülekezet: Református Bál

Tájház

- 05. 11. Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület: Nefelejcs Vigalom
- 05. 16. Nyugdíjasok Egyesülete összejövedele, szalonnasütés
- 05. 18. Békési Múzeumbarátok Körének szalonnasütése
- 05. 24. Békési Reform Egyesület látogatása
- 05. 29. Békési Kertbarát Kör szalonnasütése
- 06. 09-én a Német Nemzetiségi Önkormányzat pikniket tartott
- 07. 26. Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület pikniket tartott
- 08. 15. Nyugdíjasok Egyesületének szalonnasütése
- 09. 07. Békési Múzeumbarátok Köre: III. Tarhonyanap
- 09. 28. Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület: Tökmulatság

3. Médiakapcsolatok

Jónak mondható a kapcsolatunk a helyi, városi média szereplőivel, így a Békési Újság című helyi lappal, a Békés Mátrix internetes honlappal, melyre közvetlen feltöltési lehetőségünk van, a Torony Rádióval, több rendezvényünket közvetítette a Békés Tv is.

A Madzagfalvi Napok utószövegéjeként szeptember 9-én a „Hazahúzó” című TV-s produkció városunkban forgatott, bemutatták a Tájházat is.

Nagyvárad-Domokos Anikó néprajzos muzeológus elindította a múzeum nyilvános Facebook oldalát, amely ingyenesen a kultúrát népszerűsítő tevékenységre használható fel. Ennek az oldalnak a folyamatos karbantartását és frissítését végzi múzeumunk életének bemutatásával

VII. Biztonság; vagyonvédelem

Nagy eredménynek tartjuk, hogy az elmúlt évi pénzmaradványból július-augusztus folyamán sikerült a Tájház karbantartási, állagmegóvási munkáit megcsináltatnunk, 743.457,-Ft értékben.

VIII. Pénzügyi adatok

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel)

Bevételek	
Felügyeleti szervtől kapott támogatás	18.692.000,- Ft
Működési bevételek	525.000,- Ft
Kiadások	
Személyi juttatások	11.686.000,- Ft
Munkaadót terhelő járulékok	3.032.000,- Ft
Dologi kiadások	4.499.000,- Ft

Békés, 2014. május 16.

.....
Sápiné Turcsányi Ildikó
múzeumigazgató